

Cultuurnota 2010-2014

Gemeente Vlissingen

Colofon

Samenstelling

Scoop

Gemeente Vlissingen

Diverse externe adviseurs

Adres

Gemeente Vlissingen

Paul Krugerstraat 1

4382 MA Vlissingen

Fotografie

Ruben Oreel

VOORWOORD

Op het gebied van kunst en cultuur gebeurt veel in de gemeente Vlissingen. Zowel de professionele culturele organisaties als vele vrijwilligers zetten zich in om een goed cultureel klimaat in Vlissingen, Souburg en Ritthem te realiseren. Thans ontbreekt het echter aan een breed gedragen visie die bestuurlijk en politiek is verankerd in structureel samenhangend gemeentelijk cultuurbeleid.

Deze cultuurnota vult die leemte op. Het is een nota die een visie op cultuur bevat die diverse beleidsvelden met elkaar wil verbinden en vervlechten. Cultuur als doel én middel.

De nota sluit aan bij de identiteit van Vlissingen: Maritiem, ongepolijst en kleurrijk. De geformuleerde hoofddoelen zijn mede daarop gebaseerd. De programmabegroting 2010-2013 vormt het financiële kader.

De beleidskeuzes vinden hun motivering in de uitkomst van de cultuurdebatten, de uitgangspuntennotitie cultuur en de reacties op de conceptnota. Het is immers van groot belang dat de nota een breed draagvlak heeft.

Na het vaststellen van deze cultuurnota volgt de beleidsmatige uitwerking in deelnota's en prestatiecontracten waarin de specifieke ambities, doelen en middelen worden vastgelegd. Ook in die periode zal er intensief met alle betrokkenen worden samengewerkt, want cultuur is nooit af!

Gebaseerd op veranderende inzichten en nieuwe ontwikkelingen zal het beleid steeds worden geactualiseerd, geëvalueerd en getoetst aan de in deze nota vastgestelde visie.

Enkele uitspraken die zijn gedaan in de cultuurdebatten willen we u niet onthouden:

- Samen met onderwijs en sport is cultuur het fundament onder sociale cohesie.
- Zonder cultuur geen leven.
- Economie is een middel, cultuur het doel.
- Als kunst rendabel moet zijn zegt dat iets over de stand van onze cultuur.

Tenslotte een woord van dank aan eenieder die op welke wijze dan ook heeft bijgedragen aan de realisatie van deze Cultuurnota.

Rob van Dooren,
Wethouder Cultuur

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	P5
Aanleiding	
Uitgangspunten cultuurbeleid 2010-2014	
1. VISIE	P6
1.1 De waarde van cultuur	
1.2 Vlissingen is uniek	
1.3 Hoofddoelen	
2. CULTUURBELEID	P8
2.1 Cultuurbeleid is integraal beleid	
2.2 Cultuurbeleid is geen eiland	
2.3 Cultuurbeleid is voor iedereen	
2.4 Cultuurbeleid is SMART	
3. STAND VAN ZAKEN	P10
3.1 Inventarisatie culturele infrastructuur	
3.1.1 Beeldende kunst	
3.1.2 Popcultuur, festivals en podiumkunsten	
3.1.3 Cultureel erfgoed	
3.1.4 Kunst- en cultuureducatie	
3.1.5 Amateurkunst	
3.1.6 Film en letteren	
3.2 Onderzoekgegevens cultuurparticipatie	
3.3 De SWOT analyse	
4. BELEIDSKEUZES: Vlissingen aan de slag!	P20
4.1 UITWERKING: de culturele basisinfrastructuur	
4.1.1 De stad als podium/expositieruimte/museale schatkamer	
4.1.2 De mens als cultuurparticipant	
4.1.3 Cultuur als vliegwiel	
4.2 TOT SLOT	
5. FINANCIËEL KADER	P25
5.1 Voorstel aanpassingen op basis van beleidskeuzes	
6. ACTIEPUNTEN	P27
BIJLAGEN	P29
Bijlage 1: Overzicht culturele infrastructuur	
Bijlage 2: Culturele basisinfrastructuur en culturele ambitie	
Bijlage 3: Uitgangspuntennotitie	

INLEIDING

Aanleiding

De gemeenteraad van Vlissingen heeft in het kader van de begrotingsbehandeling 2009 besloten een gemeentelijke cultuurnota op te laten stellen. Die wens leeft breed, zowel binnen de bestuurlijke/ambtelijke organisatie van de gemeente, als bij culturele instellingen c.q. ontvangers van subsidies.

Tijdens een op 26 juni 2008 georganiseerd cultuurdebat, waarbij vertegenwoordigers van bovengenoemde actoren aanwezig waren, werd de noodzaak om te komen tot een cultuurnota nog eens nadrukkelijk door een ieder onderschreven. Geconstateerd werd dat er in de gemeente Vlissingen weliswaar op cultureel terrein ontzettend veel plaatsvindt, maar dat een breed gedragen visie wordt gemist. Ook werd toen aandacht gevraagd voor het beschrijven van de culturele eigenheid van de gemeente Vlissingen. De meeste culturele instellingen hebben hun beleid geformuleerd, maar dit is geen onderdeel van een samenhangend gemeentelijk cultuurbeleid. Meerdere culturele instellingen in de gemeente zijn verzelfstandigd. Hierdoor is de noodzaak ontstaan om beleidsregels ten behoeve van het cultuurbeleid op te stellen. Hiermee kan de aansturing van de verzelfstandigde instellingen beter vorm krijgen.

Uitgangspunten cultuurbeleid 2010-2014

Voor u ligt nu de cultuurnota 2010-2014. De cultuurnota is een uitwerking van de uitgangspuntennotitie 2010 – 2014. Aangevuld met informatie uit interviewrondes, literatuurstudie, uitspraken gedaan in een tweede cultuurdebat van 14 juli 2009 en de inspraakronde. Hieruit blijkt dat velen, ook binnen de cultuursector zelf, naast een stevig verankerd cultuurbeleid, de bedoeling van deze cultuurnota dan ook mede willen zien als "vliegwiel" voor de economische, toeristische/recreatieve, ruimtelijke, educatieve en sociale ontwikkeling van Vlissingen als gemeente, complementair aan de Walcherse regio en Zeeland als provincie.

Woorden als promotie, ambitie, visie, versterking/verbindingen keren in alle gesprekken terug, zoals bij de ontwikkeling van het Scheldekwartier met haar imposante verleden en karakteristieke objecten van industrieel maritiem erfgoed, de mogelijke komst van een cruise terminal, de herinrichting van het Bellamypark, de ontwikkeling van de kenniswerf en de twee strategische speerpunten van B & W, te weten stadsmanagement en citymarketing (versterking imago).

Op basis van dit hele traject kiest Vlissingen voor de volgende speerpunten:

- A. De stad als podium/expositieruimte/museale schatkamer.
  - *Uitwerking speerpunt popcultuur en beeldcultuur*
  - *Uitwerking speerpunt versterking cultureel erfgoed*
- B. De mens als cultuurparticipant.
  - *Uitwerking speerpunt cultuureducatie*
  - *Uitwerking speerpunt locale culturele diversiteit*
- C. Cultuur als vliegwiel; cultuur in relatie tot de integrale stadsontwikkeling, waarbij cultuur, economie, welzijn en toerisme elkaar versterken en samenwerking bevorderen.
  - *Uitwerking speerpunt cultuur als vliegwiel.*

In deze cultuurnota worden deze uitgangspunten uitgewerkt tot beleidskeuzes, waaraan de gemeente Vlissingen in de periode 2010-2014 uitvoering wil geven. Wat betekent kunst en cultuur in de concrete situatie van de gemeente Vlissingen anno 2009? Wat heeft Vlissingen al in huis? Waar wil Vlissingen naar toe? Hoeveel geeft Vlissingen er aan uit?

1. VISIE

Cultuur is de levensstijl van een samenleving (Huizinga). Kunst en cultuur zijn de spiegel van de samenleving. Het is de neerslag van al hetgeen de mens bedenkt en maakt en waardoor anderen geïnspireerd raken. Kunst en cultuur is ook wat mensen bindt én onderscheidt: het creëert samenhang en verbinding, maar ook diversiteit en dynamiek, het geeft mensen identiteit. Kunst en cultuur biedt vanuit inspiratie en expressie grip op de eigen persoonlijke ontwikkeling en daarmee grip op de eigen leefomgeving en de samenleving als geheel. Kunst en cultuur laten de mens zien dat er voor een vraagstuk altijd meerdere oplossingen zijn, niet alleen rationele, maar ook associatieve of zelfs irrationele en is daardoor een verrijking op een wiskundige, technische benadering van de samenleving. Kunst en cultuur horen bij mensen zoals slapen en werken, denken en liefhebben.

1.1 De waarde van cultuur

De bereidheid van de overheid om kunst en cultuur mede dienstbaar te maken aan de ontwikkeling van andere beleidsterreinen, zoals leefbaarheid, toerisme en economie heeft twee kanten en verdient aandacht. Uiteraard draagt een levendig, eigentijds cultuurleven zeer veel bij aan de aantrekkelijkheid van de stad. Dat trekt toeristen aan en doet hen wellicht langer in de stad verblijven, wat weer bijdraagt aan de economie. Het trekt ook nieuwe bewoners, bedrijven en studenten aan. Al deze kenmerken zouden bijna doen vergeten dat kunst en cultuur niet speciaal voor deze bijkomende, gunstige effecten bedoeld is. Cultuur heeft, zoals hierboven betoogd, een intrinsieke waarde, die ook zonder bijkomende voordelen overeind blijft. Dat staat de mogelijkheid niet in de weg om beleidsmatig óók de meerwaarde van kunst en cultuur veel gewicht toe te kennen. Het past ook bij het nuchtere en pragmatische karakter van Vlissingen. Er is een win-win-situatie bereikbaar: èn de cultuur krijgt de kans zich te ontwikkelen èn de stad profiteert op economisch, sociaal en toeristisch gebied en op dat van ruimtelijke ordening van de aanwezigheid en ontwikkeling van kunst en cultuur.

1.2 Vlissingen is uniek

Het gemeentelijke cultuurbeleid is gebaseerd op de onderscheidende kenmerken en kwaliteiten van Vlissingen. Vlissingen heeft een unieke ligging aan de Westerschelde, met de binnenhavens en de beroemde boulevard, trekpleister nr. 1 voor inwoners en bezoekers omdat de grote zeeschepen nergens in Nederland dichters langs de kust varen dan hier, een unieke ligging die uitstraalt over de stad en haar omgeving, die de stad in hoge mate historisch en ruimtelijk bepaald heeft en dat tot op de dag van vandaag doet. Vlissingen is rijk aan cultuur en haar maritieme geschiedenis, van Michiel de Ruyter tot de scheepswerven. Vlissingen wil zich onderscheiden met haar maritieme karakter.

Vlissingen associeer je met een culturele vrijplaats. Een stad waar nieuwe culturele uitingen gemakkelijk ontstaan en gedijen. Wie het culturele avontuur zoekt wordt in Vlissingen vaak verrast! Vlissingen is bijzonder nuchter en heeft een eigen, soms weerbarstig, karakter. De structuurvisie Vlissingen 2020 spreekt in dit kader over: *“Qua cultuur heeft Vlissingen een vooraanstaande plaats in Zeeland en Nederland. De ambitie is om de inzet te vergroten en aan te sluiten bij de kenmerken maritiem, ongepolijst en kleurrijk.”*

1.3 Hoofddoelen

A. De stad als podium/expositieruimte/museale schatkamer:

- Vlissingen ontwikkelt zich tot dé festivalstad van Zeeland.
- Vlissingen ontwikkelt zich tot dé beeldende kunststad van Nederland.
- Vlissingen stimuleert de popcultuur.
- Vlissingen stimuleert het cultuurproductieproces en de -presentatie van professionele en amateurkunstenaars.
- Vlissingen versterkt de samenwerking tussen de amateur- en professionele sector.
- Vlissingen stimuleert initiatieven die bijdragen aan het imago van Culturele Vrijplaats.

B. De mens als cultuurparticipaat:

- Vlissingen wil dat ieder kind/jongere tot 25 jaar tijdens haar schoolloopbaan (zowel binnen- als buitenschools) optimaal kennismaakt en deelneemt aan verschillende vormen van kunst en cultuur.
- Vlissingen stimuleert de actieve en receptieve cultuurparticipatie.

C. Cultuur als vliegwiel:

- Vlissingen stimuleert de lokale samenwerking tussen culturele en sociale sector, economie, stedelijke vernieuwing, toerisme en onderwijs.
- Vlissingen versterkt de regionale samenwerking in een complementaire context.
- Vlissingen verbindt cultuur met de andere beleidsvelden.

2. CULTUURBELEID

Cultuurbeleid is kunst en cultuur stimuleren, zonder je met de inhoud bezig te houden. Vrijwel iedereen in ons land onderschrijft het, in de 19e eeuw door de staatsman Thorbecke geformuleerde principe: "de overheid moet zich bij het vaststellen van een beleid onthouden van uitspraken over de inhoud van kunst". Dat wil in de huidige tijd zeggen dat je wel toneelverenigingen subsidieert, maar dat je over de stukken die zij spelen als overheid geen mening hebt.

Een succesvol cultuurbeleid wordt in belangrijke mate bepaald door een betrokken overheid, die beschikt over de 3M's: Macht, Middelen en Motivatie om er iets goeds van te maken, een overheid die betrokkenheid uitstraalt, bevoegdheden delegeert en samen met het culturele veld lasten en lusten wil ervaren en delen. Daarnaast is ook de ambitie van het culturele veld om het gemeentelijk beleid waar te maken een succesfactor.

2.1 Cultuurbeleid is integraal beleid

Het meest krachtige cultuurbeleid is dat beleid dat integraal, in verbinding met de andere beleidsterreinen, tot stand komt. Het is noodzakelijk dat een overheid die een cultuurbeleid wil voeren voor zichzelf een samenhangende visie ontwikkelt waarop dat beleid gefundeerd is en op grond waarvan er keuzen gemaakt worden. Een actief cultuurbeleid start vanuit het bestaande en bevordert van daaruit gewenste ontwikkelingen. Beleid houdt niet op bij de bestaande situatie en is ook meer dan representatie van wat de meerderheid van de bevolking wenst. Het is niet: u vraagt en wij draaien. Er behoort een spanningsverhouding te bestaan tussen wat is en wat wordt. Cultuurbeleid heeft naast een volgende ook een voortrekkende en stimulerende rol.

2.2 Cultuurbeleid is geen eiland

Ook de geografische omgeving speelt een rol. Middelburg en Veere liggen beide op zeer bereikbare afstand en bezitten een aantal culturele voorzieningen, waarvan de inwoners van Vlissingen gebruik kunnen maken.

Het cultuurbeleid van Vlissingen neemt in Zeeland een eigen positie in vanuit de identiteit die Vlissingen kenmerkt, vanuit haar eigen kwaliteit, geografische ligging en mogelijkheden. Wat dichtbij moet zijn bieden we zelf. Daarnaast is er sprake van complementair beleid: dat wat Vlissingen niet hoeft te doen, omdat het er op Walcheren of in Zeeland al is en dat wat Vlissingen biedt dat er in de omgeving niet is. Vlissingen hoeft niet alles zelf te doen. Cultuur is een fenomeen dat zich weinig gelegen laat liggen aan gemeentelijke grenzen. Vlissingen heeft de mogelijkheid een aansprekend cultuurprofiel neer te zetten en zich zo op drie schalen te positioneren; op Vlissingse schaal, op Walcherse/Zeeuwse schaal en op (inter)nationale schaal (o.a. Vlaanderen).

2.3 Cultuurbeleid is voor iedereen

Cultuur kent in haar essentie geen doelgroepenbeleid; wil iedereen ontmoeten en staat voor iedereen open. Dat neemt niet weg dat ook cultuur pr & marketing gebruikt om diverse publieksgroepen specifiek te benaderen: zoveel soorten cultuuruitingen als er soorten mensen zijn. Voor de gemeente is het van belang er voor al haar inwoners te zijn. Dat betekent binnen cultuurbeleid dat we zorgen voor een sterke culturele infrastructuur en een diversiteit aan aanbod en productie, zodat de burger kan kiezen.

Wil de gemeente haar bewoners en bezoekers met cultuurbeleid bereiken dan zijn diversiteit, toegankelijkheid en promotie van de cultuuruitingen de primaire middelen daar toe.

Het gaat er bij cultuurdeelname niet om massaal mensen naar musea, festivals of theaters te trekken, waarbij publieksbereik wordt verengd tot publieksrekrutering, maar door ze de mogelijkheid te bieden een eigen smaakcultuur te laten ontwikkelen. Zo kunnen er diverse circuits ontstaan met ieder een eigen culturele dynamiek. Cultuur democratiseren betekent niet het opleggen van een dominante cultuur aan iedereen, maar het stimuleren van het ontstaan van culturele diversiteit en de bereikbaarheid ervan. Voor bepaalde activiteiten en daarbij horende accommodaties geldt dat ze juist dicht bij huis horen. Het gaat dan met name over cultuureducatie, amateurkunst en volkscultuur, die een bindende functie tussen de eigen inwoners hebben. Deze activiteiten en accommodaties zijn belangrijk voor een diversiteit aan cultuuraanbod, cultuurproductie en vanuit het welzijnsbeleid.

2.4 Cultuurbeleid is SMART

Goed beleid is SMART: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden. Zo ook cultuurbeleid. Dan past het bij de wens van de gemeentelijke overheid, culturele dragende instellingen én haar inwoners en bezoekers, is het concreet, transparant, heeft het draagvlak onder politiek en burgers, is het eigentijds, kan het geëvalueerd worden om nieuw beleid passend bij een nieuwe periode te ontwikkelen.

3. STAND VAN ZAKEN

Dit hoofdstuk beschrijft de huidige culturele infrastructuur (2009) waarmee de gemeente Vlissingen een directe (subsidie)relatie heeft. Uiteraard heeft Vlissingen een veel grotere infrastructuur (zie bijlage 1: overzicht culturele infrastructuur). Naast de aanbodkant geven cultuurparticipatiecijfers en de SWOT analyse een beeld van de huidige stand van zaken in Vlissingen.

3.1 Inventarisatie culturele infrastructuur

De culturele basisinfrastructuur, de term zegt het al, is het fundament van cultuur(beleid) voor en van een gemeente. Zonder dit fundament kunnen de grote, meeslepende evenementen en innovatieve plannen niet gedijen, niet aarden. Dit is het duurzame culturele ritme van alledag, de basis voor het culturele klimaat van een stad. Zonder culturele basisinfrastructuur vervreemdt de mens van zichzelf en zijn culturele omgeving en komt hij in een cultureel isolement. Samen met sport en onderwijs is cultuur een vloer onder de sociale cohesie.

De kernen en wijken van de gemeente Vlissingen liggen op een relatief klein gebied. In de meeste gevallen zijn de afstanden gemakkelijk te overbruggen. De meeste culturele organisaties, accommodaties en activiteiten zijn te vinden in en rondom het stadshart: het MuZEEum, de Bibliotheek Vlissingen, diverse podia, de bioscoop Cine City, het Van Doesburgcentrum met de Kunsteducatie Walcheren en de Zeeuwse Muziekschool en de Sint Jacobskerk. Daar ook vinden de grotere festivals plaats. Daarnaast hebben wijken en kernen ook eigen culturele voorzieningen of gebruiken niet culturele accommodaties, zoals buurthuizen en basisscholen. In Oost-Souburg moeten in ieder geval genoemd worden buurthuis De Zwaan, Razzmatazz en de Bibliotheek Oost-Souburg. Recent zijn ook schoolbibliotheken ingericht op beide locaties van basisschool Het Kompas in Oost-Souburg.

De culturele infrastructuur in Vlissingen verdelen we onder in de volgende categorieën:

1. Beeldende kunst
2. Popcultuur, festivals en podiumkunsten
3. Cultureel erfgoed
4. Kunst- en cultuureducatie
5. Amateurkunsten
6. Film en letteren

3.1.1 Beeldende kunst

Sinds jaar en dag is Vlissingen een culturele vrijplaats en creatieve broedplaats, waar beeldend kunstenaars een inspirerende en veilige thuishaven gevonden hebben. Dit is mede ontstaan door de inspanningen van het Buro Beeldende Kunst, gevestigd in Kunstruimte deWillem3 en onderdeel van de Cultuurwerf Vlissingen. Buro Beeldende Kunst is verantwoordelijk voor de ontwikkeling, advisering en uitvoering van het beleid voor beeldende kunst in de gemeente. Zij organiseert tentoonstellingen van actuele kunst in Kunstruimte deWillem3 en op tijdelijke locaties. Verder adviseert zij over kunst in de openbare ruimte. In deWillem3 zijn twee expositieruimten en twee gaststudio's, waarin jaarlijks diverse exposities plaatsvinden. Verder zijn er vijf werkruimten voor

professionele kunstenaars. In Kunstruimte deWillem3 is ook een Kunstuitleen te vinden.

De komst van het IK eiland van Jan van Munster in Souburg en het kunstenaarscollectief KIPVIS zijn een verrijking voor het culturele aanbod in de gemeente.

Er bestaat een aparte Stichting IK. Met als voornaamste doelstelling beeldende kunstenaars uitnodigen een aantal weken te komen werken op het IK-eiland. Men toont het resultaat van het verblijf van de kunstenaar.

Het boek '10.220 dagen beeldende kunst' is een prachtige getuige van wat en waarom Vlissingen in 2009 uitgeroepen is tot de 3de kunststad van Nederland. (In deze uitgave staat 28 jaar beeldende kunst in Vlissingen verbeeld en beschreven).

Het beeldende kunstbeleid dat de afgelopen decennia is gevoerd heeft zijn vruchten afgeworpen in de stad. Het maakt het vrijgevochten karakter dat de stad heeft, zichtbaar.

Voor wie: alle bewoners en bezoekers van Vlissingen.

In het bijzonder: professionele kunstbeoefenaars van binnen en buiten Vlissingen, receptieve cultuurbeoefenaars, actieve amateurkunstbeoefenaars, de economische branche van Vlissingen.

3.1.2 Popcultuur, festivals en podiumkunsten

Dat Vlissingen sinds jaar en dag een culturele vrijplaats en creatieve broedplaats is, blijft niet beperkt tot de beeldende kunst, maar geldt ook voor de popcultuur en de festivals.

Popcultuur: Vlissingen kent momenteel één professioneel poppodium, de Piek. Met enige regelmaat wordt het Arsenaaltheater ook als poppodium gebruikt. Vlissingen kent één groot aansprekend popfestival, het Bevrijdingsfestival. Daarnaast worden er kleinschaliger een groot aantal popevenementen en -concerten georganiseerd. Het popcultuurbeleid wordt uitgevoerd door de Cultuurwerf. Daarnaast is popcultuur van iedereen en wordt het ook door wie dat maar wil georganiseerd: van horeca-uitbater en eventorganisator tot (pop)organisatie.

Vlissingen heeft het imago dé popstad van Zeeland te zijn. De popcultuur versterkt het eigen karakter van de stad.

Festivals: Met vier grote aansprekende festivals, Film by the Sea, het Bevrijdingsfestival, Sail de Ruyter/Vlissingen Maritiem en Festival Onderstroom, heeft Vlissingen terecht het imago van festivalstad.

Festivals zijn belangrijk voor het cultuuraanbod en de uitstraling van de stad en hebben daarnaast een meerwaarde voor de economie, omdat het veel bezoekers van buiten Vlissingen trekt. Het is een belangrijk sellingpoint van Vlissingen.

Podiumkunsten: Vlissingen kent als belangrijkste podia voor reguliere podiumkunsten: Het Arsenaaltheater, Sint Jacobskerk (met name klassieke muziek) en Theater Vestzak 99 (podium voor amateurkunst en professionele vlakkevloer producties) in deWillem3. Wat betreft de programmering is er in Zeeland een nauwe samenwerking tussen de diverse programmeurs/podia van Vlissingen, Middelburg, Goes, en Schouwen-Duiveland. Dit resulteert in een gezamenlijk aanbod met bijbehorende pr en marketing en een geïntegreerde ticketservice onder coördinatie van Theater Exploitatie Zeeland (TEZ). De Cultuurwerf neemt het Vlissingse deel voor haar rekening. Voor de klassieke podia op Walcheren zijn op dit moment plannen in de maak voor samenwerking.

Voor wie: alle bewoners en bezoekers van Vlissingen.

In het bijzonder: professionele kunstbeoefenaars van binnen en buiten Vlissingen,

receptieve cultuurbeoefenaars en actieve amateurkunstbeoefenaars, de economische branche van Vlissingen.

3.1.3 Cultureel Erfgoed

Vlissingen is rijk aan erfgoed, immaterieel en materieel en het industrieel erfgoed (KSG terrein) in het bijzonder. Zowel in het verleden als in het heden, zowel in positieve als negatieve zin heeft de tijd haar sporen achter gelaten in Vlissingen. Met 300 rijksmonumenten behoort Vlissingen tot de top 50 van de Nederlandse monumentensteden. De stad is vergroeid met haar scheepswerven en maritiem verleden. Dit maakt Vlissingen uniek! Voor de beleving van de maritieme historie kent Vlissingen het Maritiem muZEEum. Het muZEEum beheert op een prachtige locatie een veelzijdige collectie authentieke voorwerpen, modellen en kunst van deels nationale betekenis. Daarnaast organiseert het museum onder andere programma's voor educatie, rondleidingen en stadswandelingen. Het maritiem muZEEum verzorgt ook de openstelling en PR van fort Rammekens. (het oudste nog bestaande zeefort van West-Europa). Ook het Gemeentearchief Vlissingen is allerminst een stille getuige van deze rijke geschiedenis.

Voor wie: alle bewoners en bezoekers van Vlissingen.

In het bijzonder: receptieve cultuurbeoefenaars, onderwijs, de economische branche van Vlissingen, monumentenbezitters.

3.1.4 Kunst- en cultuureducatie

Kunsteducatie Walcheren voor binnen- en buitenschools (cursus)aanbod cultuureducatie is gevestigd in het Theo van Doesburgcentrum.

Aparte en bijzondere aandacht verdienen de Cultuurmenu's en de binnenschoolse cultuureducatie. Cultuurmenu's zijn activiteitenprogramma's met als kenmerken samenhang tussen actieve, reflectieve en receptieve cultuureducatie: beleven en beschouwen koppelen aan doen en ervaren. Alle kunst disciplines en aspecten van cultureel erfgoed komen voor alle basisschoolleerlingen op Walcheren één of meer keer in hun schoolloopbaan aan bod. In de activiteiten is veel aandacht voor het ontsluiten van kunst en cultuur in de eigen omgeving. Op het gebied van de cultuureducatie is Kunsteducatie Walcheren als aanjager en coördinator actief voor de leerlingen van Vlissingen, Middelburg en Veere. Kunst Educatie Walcheren is een goed voorbeeld van regionale samenwerking.

Daarnaast krijgen andere gemeentelijke of professionele culturele organisaties, zoals het MuZEEum, Film by the Sea en dergelijke een plaats in of naast het cultuurmenu. Tevens richt Kunsteducatie Walcheren zich door middel van CKV-dagen ook actief op leerlingen in het voorgezet onderwijs. Op het gebied van cultuureducatie binnen het onderwijs dient afstemming te zijn met het onderwijsbeleid (de lerende stad).

Vanaf schooljaar 2009-2010 heeft het Scheldemond College haar onderwijsprogramma, als pilot, uitgebreid met een Danscollege. Dit is een lesprogramma binnen de reguliere lessen waarbij leerlingen met een talent voor dans, extra lessen krijgen. Het Scheldemond College werkt hiervoor samen met het CIOS in Goes en de Dansacademie in Rotterdam. Het college is bedoeld als een soort vooropleiding voor een latere dansopleiding.

Naast Kunsteducatie Walcheren is ook HZ-cult actief in het aanbieden en stimuleren van cultuurdeelname voor studenten (Hogeschool Zeeland) en scholieren (Voorgezet Onderwijs en Middelbaar Beroeps Onderwijs).

Met beleid op het gebied van cultuureducatie steunt de gemeente een belangrijk deel van haar eigen bevolking in de individuele culturele ontwikkeling van de beoefenaar en zijn/haar relatie op en met de culturele en sociale omgeving, met bijzondere aandacht voor de jeugd.

Voor wie alle bewoners van Vlissingen

In het bijzonder: Primair onderwijs, Voortgezet onderwijs, Middelbaar- en Hoger Beroeps Onderwijs, receptieve cultuurbeoefenaars, actieve amateurkunstbeoefenaars, professionele kunstbeoefenaars van binnen en buiten Vlissingen

3.1.5 Amateurkunst

Vlissingen telt tenminste 39 amateurkunstverenigingen of stichtingen in alle disciplines van de kunsten en 83 bandjes en/of singer-songwriters. Daarnaast is er nog een onbekend aantal individuele amateurkunstbeoefenaars die deels terug te vinden zijn onder de cursisten van Kunsteducatie Walcheren en de Zeeuwse Muziekschool. Binnen de amateurkunst bestaan drie verschijningsvormen waaraan de amateurkunst zijn karakter ontleent:

Zij die AK beoefenen vanuit een sociale motivatie.

Zij die AK beoefenen zowel vanuit een sociale behoefte als wel een kwaliteitsverlangen hebben.

Zij die de AK beoefenen met als hoofddoelen vernieuwing en kwaliteit.

Voor wie alle bewoners van Vlissingen.

In het bijzonder: actieve amateurkunstbeoefenaars, professionele kunstbeoefenaars van binnen en buiten Vlissingen, receptieve cultuurbeoefenaars, de economische branche van Vlissingen.

3.1.6 Film en letteren

Film: In 2009 vond de 11de editie van Film by the Sea plaats. Het festival heeft een goede nationale naamsbekendheid opgebouwd. Film by the Sea profileert zich met een uniek film- en verfilmd literatuurprogramma inclusief een interessante randprogrammering. Daarnaast heeft het educatieprogramma een groot bereik van leerlingen uit de hele provincie, waarbij ook het korte filmprogramma DELTA Shorts en de FilmXperience nieuw (producerend) talent boven brengt. Tenslotte is het festival met haar wekelijkse filmvoorstellingen: "Film by the Sea door het jaar" in bioscoop CineCity een belangrijke culturele voorziening voor de inwoners van Zeeland.

Letteren: De gemeente heeft een openbare bibliotheek in Vlissingen en met een vestiging in Oost-Souburg. De openbare bibliotheek biedt alle burgers vrije toegang tot informatie, kennis en cultuur. In de gemeente is 1 op de 3 burgers lid van de openbare bibliotheek. In het kader van het landelijk project "Kunst van Lezen" zijn schoolbibliotheken ingericht op beide locaties van basisschool Het Kompas in Oost-Souburg. Het Filmfestival profileert zich met een verfilmd literatuurprogramma. Bovendien is Vlissingen de woonplaats en/of geboorteplaats van schrijvers en dichters met nationale bekendheid.

Voor wie alle bewoners van Vlissingen

In het bijzonder: Primair onderwijs, Voortgezet onderwijs, Middelbaar- en Hoger Beroeps Onderwijs, receptieve cultuurbeoefenaars, actieve amateurkunstbeoefenaars en de bezoekers van Vlissingen.

3.2 Onderzoekgegevens cultuurparticipatie

In onderstaande twee schema's is de receptieve en actieve cultuurdeelname van de Vlissingse bevolking afgezet tegen de gemiddelde Zeeuwse deelname, waarbij er in de telling geen rekening is gehouden met waar de deelname heeft plaatsgevonden. Daarnaast staan, ter vergelijking, de cijfers voor de andere twee Walcherse gemeenten Middelburg en Veere. Dit plaatst de cultuurdeelname van de Vlissingse bevolking in een Walcherse context.

Bij de receptieve kunstbeoefening valt op dat zeven op de tien Vlissingers aangeven minimaal één keer naar de film te zijn geweest. Dit is veel meer dan het Zeeuws gemiddelde (52%). Opera en/of operettevoorstellingen worden veel minder bezocht door inwoners van Vlissingen (1%) in vergelijking met het Zeeuws gemiddelde (5%).

De actieve kunstbeoefening levert een zeer gemêleerd beeld op. Uit het overzicht van het gebruik van culturele uitleenvoorzieningen valt op dat de inwoners van Vlissingen daar ten opzichte van de gemiddelde Zeeuw bovengemiddeld gebruik van maken.

Receptieve kunstbeoefening: bezoek aan culturele activiteiten, evenementen, instellingen en locaties				
<i>% minimaal 1 bezoek in 2007</i>				
	Vlissingen	Zeeland, gemiddeld	Middelburg	Veere
Vlissingen bovengemiddeld				
film in bioscoop, filmhuis	70	52	65	58
folklore-evenement	40	26	46	62
concert popmuziek	35	24	31	19
cabaret/kleinkunst	32	25	26	22
websites Zeeuwse archieven	17	10	9	12
lezing kunst/ kunstgeschiedenis/ erfgoed	15	9	12	9
archeologische opgraving	13	10	11	8
archieven in Zeeland	11	5	6	5
dance, houseparty, urban, hiphop	11	7	7	2
literaire bijeenkomst	10	7	7	3
Vlissingen gemiddeld				
bezienswaardige gebouwen	56	52	50	52
historische dorpen of stadskernen	47	45	45	44
museum (vaste collecties en speciale tentoonstellingen)	40	43	48	54
Nationaal Landschap	29	30	37	38
toneelvoorstelling	26	28	34	23
galerie, atelier	23	25	28	26
musical	22	24	21	22
tentoonstelling beeldende kunst	14	16	19	12
jazzconcert	8	9	17	8
concert wereldmuziek	7	7	9	5

Vlissingen ondergemiddeld				
concert klassieke muziek of koren	20	26	29	40
concert harmonie/fanfare/brassband	10	16	12	28
ballet- of dansvoorstelling	7	12	14	9
vertel/muziekavonden in dialect	4	7	5	6
opera of operette	1	5	9	3

Actieve kunstbeoefening				
<i>% dat activiteit beoefent in 2007</i>				
	Vlissingen	Zeeland, gemiddeld	Middelburg	Veere
Vlissingen bovengemiddeld				
tekenen, schilderen, grafisch werk	18	14	15	14
websites ontwerpen	7	5	7	2
muziek maken op de computer	5	3	4	3
Vlissingen gemiddeld				
muziekinstrument bespelen	10	11	22	14
verhalen/ gedichten schrijven	4	5	9	6
toneel, mime, (volks)dans, ballet	4	5	6	3
werken met textiel, wandkleden maken, weven	3	4	5	6
Vlissingen ondergemiddeld				
zingen	8	13	14	17
fotografie/film/video	6	9	12	12
beeldhouwen, boetseren, pottenbakken, sieraden maken	4	7	8	8

Gebruik culturele uitleenvoorzieningen				
<i>% dat er is geweest in 2007</i>				
	Vlissingen	Zeeland, gemiddeld	Middelburg	Veere
bibliotheek	56	45	56	45
videotheek	30	20	36	11
fonotheek/muziekuitleen	8	4	9	2
artotheek/kunstuitleen	4	2	2	2

Receptieve kunstbeoefening naar specifieke locaties en momenten

Wanneer gekeken wordt naar de specifieke locaties, die bezocht worden valt op dat de inwoners van Vlissingen vooral de locaties/festivals in Vlissingen zelf bezoeken, waarbij de locaties Cine City en het Arsenaaltheater en het festival Film by the Sea ook een zuigende werking hebben op inwoners van Middelburg en Veere. De regel 'hoe verder weg de te bezoeken activiteit, hoe minder snel men gaat' lijkt van toepassing. Zeer opvallend is het hoge percentage inwoners van Vlissingen dat naar de

Stadsschouwburg in Middelburg gaat, hoger dan dat van de inwoners van Middelburg zelf. Hier speelt de beschikbare zaalcapaciteit en de aard van de programmering mogelijk ook een rol. Ook valt op dat er meer inwoners van Vlissingen dan van de gemeente Veere naar De Vierschaar in Veere gaan. Van de activiteiten die in meerdere gemeenten tegelijk plaats vinden, zijn de Vlissingers zeer goede bezoekers, behalve van het Weekend van de Amateurkunst en de Dansweek.

Receptieve kunstbeoefening op specifieke locaties /momenten				
<i>% minimaal 1 bezoek in het afgelopen jaar</i>				
	Vlissingen	Middelburg	Veere	Zeeland, gemiddeld
gemeente Vlissingen				
bioscopen, podia, musea, tentoonstellingen				
Cine City	71	66	55	37
Arsenaaltheater	37	34	28	20
Zeeuws Maritiem MuZEEum	29	15	8	11
Sint Jacobskerk	25	16	16	10
De Piek	17	4	5	4
De Willem 3 (kunstcentrum)	12	5	5	3
Vestzaktheater	7	3	3	2
festivals / festiviteiten				
Sail de Ruyter 2007	74	33	34	24
400 jaar Michiel de Ruyter (eenmalig)	73	29	35	24
Straatfestival, Vlissingen	63	19	17	15
Bevrijdingsfestival, Vlissingen	53	26	17	15
Film by the Sea, Vlissingen	39	22	25	13
Nationaal Jeugdfestival en taptoe (eenmalig)	5	1	2	2
gemeente Middelburg				
bioscopen, podia, musea, tentoonstellingen				
Stadsschouwburg	43	39	26	18
Zeeuws Museum	17	28	15	11
Cinema Middelburg (filmtheater Schuttershof)	11	24	9	6
De Vleeshal	6	14	8	4
Zeeuwse Concertzaal	4	15	6	4
Theater de Wegwijzer	4	6	3	2
De Spot	1	2	6	1
CBK Zeeland	1	3	2	1
festivals / festiviteiten				
Kunst- en cultuurroute Middelburg,	12	16	6	6
Middelburg Volkoren	9	26	14	7
Internationaal Muziekfeest Middelburg	1	14	5	3

gemeente Veere				
bioscopen, podia, musea, tentoonstellingen				
Museum Terra Maris, Oostkapelle	14	14	17	7
Museum Het Polderhuis, Westkapelle	11	8	29	5
Marie Tak van Poortvlietmuseum, Domburg	7	5	14	5
Stadhuismuseum De Vierschaar, Veere	5	4	3	2
Grote Kerk Veere	4	11	17	7
Muziekpodium Zeeland, Veere	1	3	3	1
festivals / festiviteiten				
Jazz by the Sea, Domburg	7	6	22	4
meerdere gemeenten				
Zeeland Nazomer Festival	29	36	15	13
Open monumentendag	24	14	11	14
Nationaal Museum Weekend 2007	8	4	3	5
Weekend van de Amateurkunst (WAK)	1	4	2	3
Dansweek Zeeland	0	3	2	2
Geen festivals bezocht				
	15	26	35	48

Bewerking van Tijd voor Cultuur, onderzoek naar cultuurdeelname in Zeeland 2008, Scoop

3.3 De SWOT analyse

Uit het profiel van Vlissingen is de volgende SWOT analyse te destilleren.

<p>Sterke punten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Unieke ligging op de grens van land en water - Maritieme en historische uitstraling - Prachtige boulevard - Imago als culturele vrijplaats - Imago van een popstad - Sterke culturele infrastructuur - Aantrekkelijk eigentijds museaal aanbod - Veel cultureel erfgoed - Veel festivals & evenementen - Veel amateurkunst - Sterke cultuurproductie en presentatie op het terrein van beeldende kunst - Samenwerking met Gent op het terrein van beeldende kunst - Veel creativiteit; jong en avontuurlijk - Vernieuwend; - Veel energie; harde werkers - Grote organisatiekracht - Sterke drift tot overleven 	<p>Zwakke punten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Subsidiestelsel organisch gegroeid, niet gebaseerd op beleidskeuzes en profiel Vlissingen - Samenhang en samenwerking binnen cultuur ontbreekt veelal: veel eilandjes, weinig dwarsverbanden - Verhouding en vertrouwen tussen gemeentebestuur en cultuurpartners onvoldoende - Slecht imago, weinig trots en weinig zelfvertrouwen - Scheldewerfverleden onvoldoende plek gekregen - Cultureel erfgoed versnipperd gepositioneerd - Last van het "Zomerstad" imago - Onaantrekkelijk binnenstadsklimaat.
<p>Kansen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoog percentage jong volwassenen - Cultuur als motor van stedelijke ontwikkeling - Cultuur als profilering van de stad - Gebiedsgericht cultuurbeleid/provincie - Samenwerking met bedrijfsleven - Samenwerking met ROC (mbo-opleidingen) en HBO (HZ Cult) - Denken op de schaal Vlissingen-Zeeland - (inter)nationaal - Ligging in de euregio Scheldemonde - Samenwerking met Antwerpen - Samenwerking cultuur en onderwijs - Verbinding van het nu met de historie van de glorie tijd – culturele roots doortrekken - Sociaal-culturele herstructurering in wijken - Vierseizoenen-stad - Groot potentieel aan vrijwilligers - Samenwerking tussen Walcherse culturele instellingen en gemeenten 	<p>Bedreigingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Begrotingsdruk - Laag opleidings- en inkomensniveau - Hoge werkloosheid - Hoge leegstand in de binnenstad - Terugloop toerisme - Ontbreken van een herkenbare jongerenhuisvesting - Veel ambities tegelijk - Concurrentiegevoelens binnen en buiten de stadsgrenzen - Kwetsbare vrijwilligersgroep - Bepaalde kracht binnen verenigingen - Kwetsbaar winkelgebied - Demografische veranderingen en krimp

4. BELEIDSKEUZES: Vlissingen aan de slag!

In dit hoofdstuk staan de te maken beleidskeuzes van de gemeente Vlissingen die vorm en inhoud gaan geven aan de geformuleerde uitgangspunten:

- A. De stad als podium/expositieruimte/museale schatkamer.
- B. De mens als cultuurparticipant.
- C. Cultuur als vliegwiel; cultuur in relatie tot de integrale stadsontwikkeling, waarbij cultuur, economie, welzijn en toerisme elkaar versterken en samenwerking bevorderen.

In dit hoofdstuk geven wij aan wat wij voorstellen met betrekking tot de rol van de gemeente op het gebied van cultuur, waarbij de in de meerjarenbegroting vastgestelde bedragen uitgangspunt zijn. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de culturele basis en de culturele ambitie. In bijlage 2 hebben wij in schema aangegeven wat onder de culturele basis en de culturele ambitie wordt verstaan.

Voor alle deelterreinen van het gemeentelijk cultuurbeleid bestaan nu nog geen uitwerkingsnota's, waarin beleid op onderdelen is uitgewerkt. De gemeente werkt in de komende cultuurnota periode aan deze uitwerkingsnota's (zie hoofdstuk 6, Actiepunten)

4.1 UITWERKING: De culturele basisinfrastructuur

De beleidskeuzes die wij voorstellen voor de culturele infrastructuur zijn:

➤ **Beleidskeuze: Behoud van een basisinfrastructuur**

In Vlissingen is een basisinfrastructuur op het gebied van cultuur die bestaat uit accommodaties en educatie voor amateurkunst, cultuureducatie, festivals, beeldende kunst en erfgoed (MuZeeum, Archief, Fort Rammekens). Wat wij onder basisinfrastructuur verstaan, staat schematisch opgenomen in bijlage 2. Uitgaande van de vastgestelde meerjarenbegroting stellen wij voor te kiezen voor behoud van deze basisinfrastructuur. In relatie tot de eerder genoemde speerpunten worden vervolgens de volgende beleidskeuzes voorgesteld.

4.1.1 De stad als podium/expositieruimte/museale schatkamer

✓ *Speerpunten festivals / pop en beeldcultuur*

De stad als podium en expositieruimte horen bij het karakter van Vlissingen. Misschien wel omdat Vlissingen een vrijgevochten karakter heeft; met andere woorden sinds jaar en dag een culturele vrijplaats is, waar o.a. culturele ontwikkeling en creatieve broedplaatsen een inspirerende en veilige thuishaven gevonden hebben. Daarbinnen zijn pop- en beeldcultuur en de daarbij behorende festivals en manifestaties een vruchtbare bodem voor bijzondere projecten en cross-overs. Dit maakt Vlissingen eigentijds, uniek en aantrekkelijk voor jong en oud. De stad als podium en expositieruimte bieden daarnaast heel veel kansen en mogelijkheden om het imago van Vlissingen en de verblijfstijd in Vlissingen een krachtige impuls te geven, zowel economisch, toeristisch als in cultuurbelevende zin. De stad Vlissingen als een permanent veranderend podium. Met de stad als podium en expositieruimte wil Vlissingen zich profileren als de stad in Zeeland voor festivals en beeldende kunst!

Vlissingen is rijk aan erfgoed, immaterieel en materieel en het industrieel erfgoed in het bijzonder. Zowel in het verleden als in het heden, zowel in positieve als negatieve zin heeft de tijd haar sporen achter gelaten in Vlissingen. De stad is vergroeid met haar scheepswerven en maritiem verleden. Dit maakt Vlissingen uniek!

➤ **Beleidskeuze: Versterk voor het Festival Onderstroom de relatie met het maritieme karakter en de Boulevards.**

Sinds twee jaar bestaat Festival Onderstroom als opvolger van het Straatfestival Vlissingen. De gemeente wil Onderstroom directer verbinden met het maritieme karakter van Vlissingen, zowel naar locatie als naar inhoud.

Onderstroom dient zich te manifesteren van Windorgel tot Scheldekwartier, op de scheidslijn van land en water. Zo kan er wat locatie betreft een prachtige verbinding ontstaan van Boulevard, via Bellamypark, binnenstad, Groene boulevard naar het Scheldekwartier. Ook de programmering dient deze unieke locatie te versterken, een programmering, die geïnspireerd is op de ontmoeting van land en water. Daarmee integreren cultuur en stad en ontstaat er een uniek podium dat nergens in Nederland of Vlaanderen te evenaren is.

➤ **Beleidskeuze: Theaterprogrammering onderbrengen bij Theater Exploitatie Zeeland**

De Cultuurwerf heeft de taak om de reguliere podiumprogrammering voor Vlissingen uit te voeren. Waar de ambities van de Cultuurwerf vernieuwend, uitdagend en grensverleggend zijn, is de reguliere podiumprogrammering vaak traditioneler en minder onderscheidend van aard. Dit leidt tot hinken op twee gedachten en levert daarom energieschade op.

Wil Vlissingen haar ambitie als culturele vrijplaats waarmaken en vergroten, dan dient de gemeente daar alle energie en tijd eenduidig op in te zetten. Er is een professionele organisatie in Zeeland, die uitsluitend gespecialiseerd is in reguliere podiumprogrammering, te weten Theater Exploitatie Zeeland (TEZ). Uit complementair oogpunt is het wenselijk dat TEZ ook in Vlissingen de reguliere theaterprogrammering ter hand neemt en daarmee voor de Cultuurwerf de weg vrij maakt om zich volledig te concentreren op haar verbindende, innovatieve en onderscheidende ambities. Daarbij is het wenselijk na te gaan wat voor soort programmering het beste bij Vlissingen past, een vlakke vloer programmering of reguliere programmering of beiden. Ook dit bekeken vanuit het creëren van een complementair aanbod in de regio.

➤ **Beleidskeuze: Samenwerking met Concertzaal Middelburg en Grote kerk Veere bevorderen**

Tevens zijn er plannen om de diverse muziekpodia, met name Grote Kerk Veere, Concertzaal Middelburg en de Sint Jacobskerk zowel programmatisch als

organisatorisch nauwer te laten samenwerken. Beide initiatieven versterken het complementair willen handelen op Walcherse en Zeeuwse schaal.

➤ **Beleidskeuze: Onderzoek naar een alternatief voor De Piek**

Popcultuur gaat dwars door de generaties heen. Om zowel kinderen en hun ouders, jongeren, volwassenen en de oudere popliefhebber naar behoren te bedienen is een modern geoutilleerd poppodium, dat voldoet aan de eisen van de 21^e eeuw noodzakelijk. Behalve een eigentijdse uitstraling vraagt een goed poppodium ook om voldoende publiekscapaciteit om de exploitatie kansrijk te maken. Tenslotte vragen arbo-wetgeving en de technische eisen van de optredende artiesten om een voorziening die de veiligheid en werkomstandigheden voor zowel medewerkers en artiesten als publiek garanderen. Het huidige poppodium De Piek voldoet niet aan bovenstaand profiel. De komende beleidsperiode wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor adequate huisvesting van een Poppodium en de mogelijkheden daarvoor bij de Piek. Een andere optie die onderzocht wordt, is of er een alternatief te vinden is voor De Piek. Dit zou afstoten van de huidige huisvesting tot gevolg hebben.

➤ **Beleidskeuze: Mogelijkheden nagaan om de plaatwerkerij te benutten voor exposities en performances**

De plaatwerkerij wordt de komende drie jaar verhuurd aan het Panorama Walcheren. Het is wenselijk de ruimte verder te verhuren voor exposities en performances, zodat een completer aanbod ontstaat op een unieke plaats in de stad.

➤ **Beleidskeuze: Middels kunst in de openbare ruimte binnenstad en Boulevards met elkaar verbinden.**

Beeldende kunst in de openbare ruimte levert een unieke en onmisbare bijdrage aan de kwaliteit en vitaliteit van de stad Vlissingen. Beeldende kunst in de openbare ruimte biedt de meest laagdrempelige, vanzelfsprekende manier van publieksdeelname aan kunst. Het levert een bijdrage aan de ontmoeting, de samenleving, de uitwisseling. Het is van groot belang voor de "quality of life and place", voor het toerisme, de economie en de ontwikkeling van Vlissingen en levert zo ook een bijdrage aan 'cultuur als vliegwiel'.

Een voorbeeld van innovatie: Vlissingen creëert culturele linten door middel van aansprekende beeldenroutes door de hele stad, waarmee tegelijkertijd tenminste boulevard en centrum met elkaar verbonden worden en er looprictingen in de stad ontstaan.

➤ **Beleidskeuze: Vlissingen wil de festivalstad van Zeeland zijn**

Om de doelstelling waar te maken de festivalstad van Zeeland te zijn, is het nodig de komende jaren te kijken naar het ambitieniveau van de festivals in de Stad. We spreken dan over de grote festivals: Bevrijdingsfestival, Sail de Ruyter/Vlissingen Maritiem, Onderstroom en Film by the Sea. Over Onderstroom is hiervoor al gemeld dat er een duidelijkere relatie met het maritieme moet worden gelegd. Voor de Sail geldt dat we het ambitieniveau moeten vaststellen, dit is een voorbeeld van een groot evenement met een maritieme uitstraling. Voor Film by the Sea willen we het ambitieniveau handhaven. Voor het Bevrijdingsfestival willen we het ambitieniveau herijken; Wat zijn de mogelijkheden voor dit festival de komende jaren in relatie tot programmering en locatie?

4.1.2 De mens als cultuurparticipant

✓ *Speerpunten cultuureducatie en amateurkunst*

Cultuurparticipatie is deelname aan culturele activiteiten. We onderscheiden actieve en receptieve cultuurparticipatie. In het eerste geval zijn mensen zelf beeldend of audiovisueel bezig, schrijven ze, musiceren ze, dansen ze of maken ze theater. Als ze bezig zijn met cultureel erfgoed is het beoefenen van geschiedschrijving, archeologie of heemkunde. Van receptieve cultuurparticipatie is sprake als mensen kennisnemen van door anderen geproduceerde cultuuruitingen. Kunst- en cultuureducatie is aanbod, dienstverlening, ontmoeting en ontwikkeling. Kunst- en cultuureducatie kan meer nog dan nu kunst verbinden met educatie, onderwijs en samenleving.

➤ **Beleidskeuze: kunst- en cultuureducatie**

Vlissingen wil bij kunst- en cultuureducatie een belangrijk accent leggen bij kinderen/jongeren in de leeftijdscategorie 0 tot 25 jaar. Het is belangrijk voor de culturele ontwikkeling om hen mogelijkheden te bieden om actief en receptief kennis te nemen van cultuur. Cultuuronderwijs (binnen- en buitenschools) en amateurkunsten zijn hiervoor bij uitstek de ideale "ontmoetingsplekken".

4.1.3 Cultuur als vliegwiel

Uit de diverse interviews en afzonderlijke gesprekken komt nadrukkelijk naar voren dat het cultuurbeleid Vlissingen ook bedoeld is als "vliegwiel" voor de toeristisch-recreatieve, economische, ruimtelijke, educatieve en sociale ontwikkeling van Vlissingen. Een duidelijk cultureel profiel kan tevens een rol spelen binnen citymarketing.

➤ **Beleidskeuze: Cultuur als vliegwiel inzetten voor en binnen andere sectoren.**

We willen de samenwerking tussen culturele instellingen stimuleren waardoor Cultuur gemeentebreed kan worden ingezet als middel voor sociaal- maatschappelijke en economische ontwikkeling. Wij willen aan deze beleidskeuze vormgeven door in de op te stellen prestatiecontracten met de culturele instellingen als voorwaarde samenwerking op te nemen. Dat geldt tevens voor de aandachtspunten samenwerking tussen professionals en amateurs en multiculturele activiteiten.

➤ **Beleidskeuze: Samenwerking met Antwerpen versterken**

Vlissingen wil de komende beleidsperiode de samenwerking met Antwerpen op cultureel gebied stimuleren. Op meerdere terreinen liggen kansen voor samenwerking. Een eerste verkenning tussen beide steden heeft in 2009 plaatsgevonden, destijds geïnitieerd vanuit het Cultureel Verdrag Vlaanderen - Nederland. De komende beleidsperiode willen we

de samenwerking met Antwerpen verder uitwerken en kijken hoe op cultureel gebied beide steden elkaar kunnen versterken.

4.2 Tot slot

De in deze paragraaf uitgewerkte beleidskeuzes stellen wij voor en vertalen wij in de actiepuntenlijst in hoofdstuk 6. Naast de beleidskeuzes die wij voorstellen, zijn er nog onderwerpen in de culturele ambitie die wij hier graag noemen, zoals: het ontwikkelen van een culturele vrijplaats, behoud en gebruik beeldbepalend erfgoed, kwaliteitsbevordering amateurkunsten, lokale culturele diversiteit en cultuur in de wijk. Vanuit het huidige financiële kader valt de keuze op de eerder genoemde beleidskeuzes. Bovengenoemde ambitiepunten zijn ontwikkelingen waar mogelijk in de toekomst of vanuit andere beleidsvelden uitwerking aan kan worden gegeven, maar waarvoor op dit moment niet gekozen wordt.

5. FINANCIËEL KADER

Voor u ligt de eerste cultuurnota. Vanuit het programma culturele stad investeert de gemeente al jaren in de culturele infrastructuur en ontwikkeling van de stad. Het financieel kader is in dat opzicht niet nieuw. Het bedrag beschikbaar voor Cultuur is voor een deel opgebouwd uit subsidies die de gemeente verstrekt (ruim 2 miljoen) en voor een deel gaat het om vaste uitgaven, die "automatisch" doorgaan. Bij de vaste uitgaven gaat het bijvoorbeeld om uitgaven aan gebouwen, onderhoud, verzekeringen en overhead.

Naast de vaste uitgaven en de structurele subsidies, is er in de vastgestelde meerjarenbegroting geen extra budget voor cultuur beschikbaar gesteld. Beleidskeuzes en beleidswijzigingen dienen gefinancierd te worden vanuit het huidige beschikbare budget. Dit kan leiden tot herverdeling van gelden om gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken.

Als gevolg van de bezuinigingen die de komende jaren ook in de gemeente Vlissingen doorgevoerd moeten worden, is een beperking van het budget van 50.000 euro structureel vanaf 2011 aangekondigd. Dit betekent dat steeds kritisch gekeken moet worden naar de uitgaven op het gebied van cultuur. Focussen op de beleidskeuzes wordt belangrijk en bepalend voor de uitgaven.

De structurele uitgaven bieden geen ruimte om wijzigingen in door te voeren. Dit betekent dat ruimte voor verandering gevonden moet worden in de subsidies die door de gemeenten worden verstrekt.

In het hoofdstuk beleidskeuzes is de keuze gemaakt om de focus te leggen op behoud van de basisinfrastructuur voor cultuureducatie en amateurkunst, festivals en beeldende kunst, erfgoed, MuZEEum en podiumkunsten.

De gemeente Vlissingen kiest er voor de uitgaven aan de basisinfrastructuur op het gebied van cultuureducatie en amateurkunst te behouden. Deze basis is noodzakelijk om in het bijzonder de doelgroep 0-25 jarigen te betrekken bij en te interesseren voor kunst en cultuur.

5.1 Voorstel aanpassingen op basis van beleidskeuze

Om Vlissingen te versterken op gebied van de grote festivals en beeldende kunst zijn middelen nodig. Zoals eerder aangegeven, komt er geen extra budget beschikbaar.

De financiële ruimte om wijzigingen in het beleid mogelijk te maken, zou kunnen worden gecreëerd door de kleine subsidiebedragen vallend onder recreatie en amateurkunst in de begroting te gaan afbouwen. Per saldo levert dit echter een beperkt bedrag op en hiermee worden met name de door vrijwilligers gedragen organisaties geraakt. De keuze valt dan ook op een andere wijze om middelen vrij te spelen voor nieuw beleid.

Een optie is om in 2010 te onderzoeken welke ruimte er financieel gecreëerd kan worden voor vernieuwing door invoering van contractgestuurde subsidies (prestatiecontracten). Hiermee worden geen nieuwe gelden vrij gespeeld, maar stuurt de gemeente meer in de activiteiten/ onderwerpen waaraan gesubsidieerde instellingen hun middelen besteden. De gemeente formuleert richting de instellingen welke verwachtingen zij hebben voor het komende jaar. De instelling of organisatie stelt op basis hiervan een pakket van activiteiten samen die passen bij deze verwachting. Smart doelstellingen en resultaten moeten de basis zijn van de prestatiecontracten. Tussentijds en aan het eind van het jaar zijn er rapportages van de voortgang. Dit systeem kan ertoe leiden dat bepaalde activiteiten bij instellingen verdwijnen en plaats maken voor activiteiten die

beter bijdragen aan de in deze nota vastgestelde beleidsdoelen. Belangrijk in het proces van prestatieafspraken maken is dat de gemeente aangeeft "wat" zij verwachten en dat de instellingen hun expertise inzetten voor het "hoe". De gemeente kiest er voor om in samenwerking met de grootste betrokken instellingen in 2010 de omslag te gaan maken naar prestatiecontracten. Dit proces vergt tijd zowel bij de gemeente als bij de betrokken instellingen. Gestreefd wordt om in 2010 te komen tot prestatiecontracten die ingaan per 1 januari 2011.

6. ACTIEPUNTEN

Om aan de beleidskeuzes uitvoering te gaan geven, worden onderstaande actiepunten voorgesteld.

Algemeen

Actiepunt 1:

De gemeente Vlissingen maakt prestatiecontracten met haar dragende culturele instellingen.

De stad als podium/expositieruimte/museale schatkamer

Actiepunt 2:

De gemeente Vlissingen zorgt voor behoud van de culturele infrastructuur, een diversiteit aan aanbod en productie en ziet toe op de toegankelijkheid ervan, in relatie tot wat er op Walcheren en in de rest van Zeeland is.

Actiepunt 3:

De gemeente Vlissingen realiseert in deze cultuurnota-periode een uitwerkingsnota podiumkunsten, festivals en popcultuur, inclusief de beleidskeuze uit 4.1 culturele basisinfrastructuur. In deze uitwerkingsnota worden de ambities van de grote festivals herijkt en de mogelijkheden voor het afstoten van de Piek, eventueel alternatieve huisvesting popmuziek, samenwerking muziekpodia en de theaterprogrammering verder uitgewerkt.

Actiepunt 4:

De gemeente realiseert in deze cultuurnota-periode een uitwerkingsnota cultureel erfgoed (MuZEEum/ Fort Rammekens, Archief, Industrieel Erfgoed en Monumenten).

27

De mens als cultuurparticipant

Actiepunt 5:

De gemeente Vlissingen realiseert in deze cultuurnota-periode een uitwerkingsnota kunst- en cultuureducatie.

Cultuur als vliegwiel

Actiepunt 6:

De gemeente Vlissingen realiseert in deze cultuurnota-periode een uitwerkingsnota cultuur als vliegwiel. Waarbij de gemeente Vlissingen de culturele infrastructuur integraal meeneemt in de ontwikkeling van de stad als geheel en bij de ontwikkeling van de diverse grote infrastructurele projecten afzonderlijk.

BIJLAGE 1   Overzicht culturele infrastructuur

Subsidierelatie met de gemeente
Vlissingen

Beeldende kunst	Popcultuur, festivals & podiumkunsten	Cultureel erfgoed	Amateurkunsten	Kunst- en cultuureducatie	Letteren, film en audiovisueel media
Buro Beeldende Kunst (Cultuurwerk)	Arsenaaltheater	Maritiem MuZEEum	Volksdansgroep Vlissingen	Kunsteducatie Walcheren	Bibliotheek Vlissingen
Kunstuitleen (Cultuurwerk)	Poppodium De Piek (Cultuurwerk)	Gemeentearchief	Zeeuws Bizantijns Koor Srétenje	Zeeuwse Muziekschool	Bibliotheek Oost-Souburg
KIPVIS	Razzmatazz	Zeeuwse ringrijders	Sea Sound Singers	HZ-cult	Radio Walcheren
Gaststudio's (Cultuurwerk)	Sint Jacobskerk	Fort Rammekens	koor de Ruyterstadsingers		Stichting Dock And Shipyard
deWillem3 (Cultuurwerk)	Theater Vestzak 99		Karolingenkoor		
Stichting IK	Film by the Sea		Zeeuws Palet	vervolg Amateurkunsten	
	Bevrijdigingfestival (Cultuurwerk)		Concertina	Philharmonie50plus	
	Festival Onderstroom (Cultuurwerk)		Accordeola	Vlissings Oratorium Vereniging 29	
	Buro UIT in Vlissingen (Cultuurwerk)		Zeeuwse Komodie		
	Sociaal cultureel centrum De Paljas		STEC	Draadontspanner	
	Sail de Ruyter / Vlissingen Maritiem		Kon. Harmonie Ons genoeg	Shot '68	

Highland games

Brassband Caecilla
Muziek ver. Vlijt en
Volharding
Brassband Onda

Scratch Messiah
NJF
Orgelcommissie

Géén subsidierelatie met de gemeente

Vlissingen

Beeldende kunst & architectuur	Popcultuur, festivals & podiumkunsten	Cultureel erfgoed	Amateurkunsten	Kunst- en cultuureducatie	Letteren, film en audiovisueel media
Kunstgaleries	Strandpaviljoen Panta Rhei	Stg Aldegonde	Lost Key		Cinecity
49 beeldende kunstenaars	Groove to Chill	Stg behoud loodsensteiger Vlissingen	83 popbands		Omroep Zeeland
3 architectenbureaus	Het Arsenaal	Stg instandhouding St Jacobskerk			
42 ontwerpers, vormgevers, reclamebureaus	Horecafestival	Stg stadsherstel Vlissingen	Kindertheater Dramakize		
IK Eiland	Terra Gotha	Stg vesting Vlissingen	Nord Sea Dancers		
	Studio BDM entertainment	Vrienden van het MuZEEum en het Gemeentearchief Vlissingen	Salsa Para Siempre		
	The Dream Studio	Kerken (o.a. Historische kerk Souburg, NH kerk Ritthem)	Stg de vrolijke rollers		
	Rooijers Recording	Karolingenburcht	Stg de countrycost linedancing		
	Boer Vos		Koor parochie Zuid Walcheren	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px;"> vólvog Amateurkunsten </div>	
	Stichting CineConcerten		Gospelkoor Sound of Hope		RK Kerkkoor St Caecillia
			Jeugdkoor gerf Gem	Vocaal Ensemble Elancore	

Kerkkoor Lammerenburch	Gref Marnixkoor
Koorgroep de Vlis- singers	Scheldeloodskoor
Prot Chr Jeugdkoor de Jubilate	Stg Rasela

BIJLAGE 2

2 SCENARIO'S stad/regio/(inter)nationaal
SCENARIO 1: DE CULTURELE BASISINFRASTRUCTUUR
De stad als podium: Festivals <ul style="list-style-type: none">
- Film by the Sea
- Bevrijdingsfestival (Cultuurwerf)
- Onderstroom (Cultuurwerf)
- Sail de Ruyter / Vlissingen Maritiem Podia <ul style="list-style-type: none">
- podiumkunst & popcultuur (Cultuurwerf)
- St. Jacobskerk De stad als expositieruimte: <ul style="list-style-type: none">
- Buro Beeldende Kunst (Cultuurwerf)
- Plaatwerkerij
- Beeldende kunst in de openbare ruimte De stad als museale schatkamer: <ul style="list-style-type: none">
- Martitiem MuZEEum inclusief Fort Rammekens
- Gemeentearchief Overig: <ul style="list-style-type: none">
- Bibliotheek Vlissingen
De mens als cultuurparticipant: <ul style="list-style-type: none">
- Cultuureducatie (binnen- buitenschools) 0-25 jaar: KEW & ZMS, accommodaties Theo van Doesburgcentrum
- Amateurkunsten: Weekend voor Amateurkunsten (WAK), AK-accommodaties
Cultuur als vliegwiel: <ul style="list-style-type: none">
- Cultureel Verdrag Vlissingen – Antwerpen
- Samenwerking Gent
- Samenwerking cultuur versterken tbv de toeristisch-recreatieve, economische, ruimtelijke, educatieve en sociale ontwikkeling
- Culturele vrijplaats
SCENARIO 2: DE CULTURELE AMBITIE
De stad als podium: <ul style="list-style-type: none">
- Culturele vrijplaats De stad als expositieruimte: <ul style="list-style-type: none">
- Activiteiten KIPVIS
- Activiteiten Stichting IK De stad als museale schatkamer: <ul style="list-style-type: none">
- Oranjemolen
- Kazematten
- Industrieel erfgoed (KSG-terrein)
De mens als cultuurparticipant: <ul style="list-style-type: none">
- Scholing + professionele ondersteuning amateurkunsten
- Locale culturele diversiteit
- Cultuur in de wijk
Cultuur als vliegwiel: <ul style="list-style-type: none">
- Ontwikkeling Scheldekwartier
- Binnenstadsvernieuwing
- Herinrichting Bellamypark
- Ontwikkeling Boulevard en Kenniswerf

BIJLAGE 3: Uitgangspuntennotitie

Uitgangspuntennotitie

3 juni 2009

Cultuurnota 2010-2014

Vlissingen

Inhoudsopgave

Pagina 2	Aanleiding
Pagina 3	Inleiding/ ambitie
Pagina 4	De intrinsieke waarde van cultuur, Vlissingen kiest vijf speerpunten
Pagina 8	Vlissingen aan de slag
Pagina 9	Vlissingen wijzigt koers
Pagina 11	Vlissingen investeert/ tijdspad

Dit project wordt mede mogelijk gemaakt dankzij een bijdrage door de Provincie Zeeland

Aanleiding

De gemeenteraad van Vlissingen heeft in het kader van de begrotingsbehandeling 2009 besloten een gemeentelijke cultuurnota op te laten stellen. Ook vanuit verschillende gremia wordt regelmatig de wens geuit om een gemeentelijke cultuurnota in Vlissingen te laten verschijnen. Die wens leeft breed, zowel binnen de bestuurlijke/ambtelijke organisatie van de gemeente, als bij culturele instellingen c.q. ontvangers van subsidies. Tijdens het op 26 juni 2008 georganiseerde Cultuurdebat, waarbij vertegenwoordigers van bovengenoemde actoren aanwezig waren, werd de noodzaak om te komen tot een cultuurnota nog eens nadrukkelijk door een ieder onderschreven: vastgesteld werd dat er in Vlissingen weliswaar op cultureel terrein ontzettend veel plaatsvindt, maar dat een breed gedragen kader wordt gemist. Ook werd toen aandacht gevraagd voor het beschrijven van de culturele eigenheid van de gemeente Vlissingen. In sommige gevallen hebben de culturele instellingen hun eigen beleid voor hun specifiek terrein al geformuleerd, maar dit is geen onderdeel van een samenhangend gemeentelijke cultuurbeleid.

Nadat enkele jaren geleden in Vlissingen meerdere culturele instellingen werden verzelfstandigd, is gebleken dat een vastgesteld cultuurbeleid nodig is als legitimatie van de financiering van culturele instellingen en activiteiten. De onlangs vastgestelde beleidsregels die thans worden gehanteerd moeten hun verankering vinden in een totale beleidsvisie op cultureel gebied.

Naar aanleiding van het overleg tussen de gemeente Vlissingen en de provincie Zeeland, die in 2008 haar eigen nieuwe cultuurbeleid 2009-2012 aan het formuleren was, heeft gedeputeerde van Waveren toegezegd de gemeente te willen ondersteunen bij het formuleren van een meerjarige cultuurvisie in de vorm van ondersteuning vanuit Scoop, SCEZ en CBK Zeeland.

Daarom is Scoop door de gemeente gevraagd hoofdopdrachtnemer te worden, het project als extern adviseur te willen begeleiden en de nota op te stellen. De rollen en taken van SCEZ en CBK Zeeland worden verderop in het traject concreet gemaakt.

Uitgangspuntennotitie

Voor u ligt de uitgangspuntennotitie die uiteindelijk de ruggengraat wordt van de definitieve cultuurnota Vlissingen 2010-2014. In deze uitgangspuntennotitie worden de belangrijkste speerpunten van beleid benoemd en wordt aan de uitvoering daarvan vormgegeven. In deze uitgangspuntennotitie treft u geen financiële vertaling aan; inhoudelijke keuzes gaan immers voor budgettering. Evenmin vindt u in deze uitgangspuntennotitie alle cultuurbeleidvelden uitgewerkt. De definitieve visie van Vlissingen op het cultuurbeleid kan zijn vorm pas vinden na goedkeuring van deze uitgangspuntennotitie.

Inleiding

Vlissingen heeft een unieke ligging die uitstraalt over de stad en haar omgeving, die de stad in hoge mate historisch bepaald heeft en die dat tot op de dag van vandaag nog steeds doet. Vlissingen is rijk aan cultuur en geschiedenis. Het heeft een aantal bijzondere culturele parels zoals het Maritiem MuZEEum, De Willem III, het IK-eiland van Jan van Munster, Film by the Sea, het Bevrijdingsfestival, het van Doesburgcentrum, de Sint Jacobskerk, Popcultuur, Cine City, het te ontwikkelen Scheldeterrein met haar markante industrieel erfgoed en nieuwkomer Onderstroom het vervolg op het bekende Straatfestival. Vlissingen heeft een positief imago waar het gaat om zijn kunst in de openbare ruimte en als "festivalstad". Vlissingen associeer je met een culturele vrijplaats. Een stad waar nieuwe culturele uitingen makkelijk ontstaan en gedijen, wie het culturele avontuur zoekt wordt in Vlissingen vaak verrast! Vlissingen is bijzonder nuchter en heeft een eigen, soms weerbarstig, karakter. Vlissingen heeft ambities, wil die ook waarmaken op die typisch Vlissingse wijze van "handen uit de mouwen en aanpakken". Maar om van beeldkracht naar daadkracht te komen moet er wel wat gebeuren. Vlissingen werkstad!

Vlissingen kent naast kansen ook een aantal bedreigingen zoals: terugloop toerisme, een kwetsbaar winkelgebied, demografische veranderingen en krimp, geplande en in uitvoering zijnde grote infrastructurele projecten in het hart van de stad, prachtig en noodzakelijk voor de toekomst maar die tot die tijd vooral "de sfeer van onbehagen" uitstralen, de lang niet altijd gezamenlijke wil om het beste er van te maken; conflicterende belangen en meningen die de versterking van de stad in de weg staan. Vlissingen heeft last van het "Zomerstad"-imago daar waar het ook heel goed een vier-seizoenenstad zou kunnen zijn. Vlissingen heeft veel te bieden, maar weet dat door een te grote mate van bescheidenheid onvoldoende zichtbaar te maken. In 2006 en 2007 heeft de gemeente vanwege de financiële situatie een groot aantal bezuinigingen door moeten voeren. Daarbij is ook fors bezuinigd op cultuur.

Ambitie

Een gemeentelijke cultuurnota dient gebaseerd te zijn op de typische eigenaardigheden van de betreffende gemeente. Vlissingen staat bekend om zijn nuchterheid, zijn houding van doe-maar-gewoon en een voorkeur voor aanpakken in plaats van uitgebreide beschouwingen. Het tamelijk matige zelfbeeld van de Vlissinger gaat gepaard met een grote mate van bereidheid om mee te praten over de toekomst van de stad, zoals bleek uit de stadsdebatten. Niemand hoeft te twijfelen aan de grote betrokkenheid van de inwoners bij het wel en wee van de stad. De uit het zelfbeeld stammende bescheidenheid staat een behoorlijk ambitieniveau niet in de weg. Met andere woorden, ondanks zijn zelfkritiek wil de Vlissinger wel trots zijn op zijn stad en men is bereid daaraan een bijdrage te leveren.

Uit diverse gesprekken blijkt dat velen, ook binnen de cultuursector zelf, de bedoeling van deze cultuurnota dan ook mede willen zien als "vliegwiel" voor de economische, toeristische/recreatieve, ruimtelijke, educatieve en sociale ontwikkeling van Vlissingen als Stad, complementair aan de Walcherse regio en de provincie Zeeland.

Woorden als promotie, ambitie, visie, versterking/verbindingen keren in alle gesprekken terug, zoals bij de ontwikkeling van het Scheldekwartier met haar imposante verleden en karakteristieke objecten van industrieel erfgoed, de komst van een cruise terminal, de herontwikkeling van het Bellamypark, de renovatie van Hotel Britannia, de ontwikkeling van de kenniswerf en de twee strategische speerpunten van B & W, te weten stadsmanagement en citymarketing (imago).

De intrinsieke waarde van cultuur

De bereidheid om kunst en cultuur mede dienstbaar te maken aan de ontwikkeling van andere beleidsterreinen, zoals toerisme en economie heeft twee kanten en verdient aandacht. Uiteraard draagt een levendig, eigentijds cultuurleven zeer veel bij aan de aantrekkelijkheid van de stad. Dat trekt toeristen aan en doet hen wellicht langer in de stad verblijven, dit draagt weer bij aan de economie. Het trekt wellicht ook nieuwe bewoners, bedrijven en studenten aan. Al deze kenmerken zouden bijna doen vergeten dat kunst en cultuur niet speciaal voor deze bijkomende, gunstige effecten, maar gewoon om zich zelf tot stand komen en worden ontwikkeld. Cultuur heeft een intrinsieke waarde, die ook zonder bijkomende voordelen overeind blijft. Dat staat overigens de mogelijkheid niet in de weg om beleidsmatig óók de bijkomende aspecten van kunst en cultuur veel gewicht toe te kennen. Het past ook bij het nuchtere en pragmatische karakter van Vlissingen. Er is op dit terrein zeker een win-win-situatie bereikbaar: èn de cultuur krijgt de kans zich te ontwikkelen, èn de stad profiteert op economische/toeristisch en andere gebieden van de aanwezigheid van kunst en cultuur. Maar dan moeten beide aspecten wel met elkaar in evenwicht blijven, want als de bijkomende effecten een zwaarder accent krijgen dan de intrinsieke kern, gaat dat vaak ten koste van de kwaliteit en de uiteindelijke overlevingskansen van de cultuur. Aldus loost men het kind tegelijk met het badwater en dat kan nooit de bedoeling zijn.

Vlissingen kiest vijf speerpunten

Iedere stad heeft een cultureel fundament nodig, een aantal noodzakelijke culturele basisvoorzieningen (infrastructuur, bevlogen uitvoerders en moderne professionele accommodaties) én de juiste instelling van politiek, professionals en burgers om het culturele leven in een stad tot bloei te brengen en bloeiend te houden. Dit fundament zal beschreven worden in de definitieve cultuurnota. In deze uitgangspuntennotitie beperken wij ons tot de belangrijkste speerpunten van cultuurbeleid, die richtinggevend zijn voor de periode 2010-2014.

We stellen vijf speerpunten voor die dicht bij het karakter en de huidige staat van Vlissingen liggen: speerpunten die het karakter van de stad versterken en die in zich de potentie dragen om het profiel van Vlissingen sterker en aantrekkelijker te maken.

Eigenlijk stellen wij vier speerpunten voor en een strategische aanpak als vijfde, maar wel van een geheel eigen orde.

De vier inhoudelijke speerpunten liggen, zoals gezegd, dicht bij het karakter en de huidige culturele structuur van Vlissingen, met andere woorden zij sluiten aan bij wat er op dit moment aanwezig is en leeft. De deskundigheid, de kwaliteit en de ervaring op genoemde terreinen zijn aanwezig. De speerpunten zijn weliswaar het resultaat van een keuze qua invalshoek en inhoud, maar omspannen samen wel een redelijk compleet en zeker divers cultuuraanbod. Samen zijn zij in staat het cultureel karakter van de stad de komende jaren te versterken en een eigen gezicht te geven, wanneer het beleid in die periode hierop het hoofdaccent zal leggen.

Bij ieder speerpunt benoemen wij één uitvoerder, die als eerste verantwoordelijke, de regierol op dit punt vervult en innovaties in gang zet. Zonder eenduidig uitvoerderschap, met bijbehorende bevoegdheden en budget blijft iedere ambitie bij mooie woorden en zonder daadkracht.

De introductie van een uitvoerder sluit aan bij de in het vijfde speerpunt genoemde idee van cultuur als vliegwiel door inschakeling van een intermediair.

1. Popcultuur en beeldcultuur

Wat Popcultuur is de snelst evoluerende kunstvorm van de afgelopen vijftig jaar: een volwaardige kunstvorm waaraan grote groepen mensen, jong en oud, hun identiteit ontlenen. De motor van popcultuur is popmuziek. Popmuziek is een verzamelbegrip voor een haast onuitputtelijke reeks van populaire en avant-gardistische muziekstijlen: de rock- en roll van de

jaren vijftig en, daarvoor al, de traditionele rhythm 'n blues en country & western hebben sterk bijgedragen aan de ontwikkeling van popmuziek in de jaren zestig en zeventig. In deze decennia ligt de oorsprong van beatmuziek, folk, reggae, ska, soul, funk, disco, jazzrock, hardrock, symfonische rock en punk. In de daarop volgende jaren kwamen daar stromingen bij als new wave, metal, hiphop, house, cross-over, wereldmuziek, samplepop en dance. En al deze stromingen hebben weer substijlen. Kortom: popmuziek laat zich niet onder een noemer vangen. Popmuziek in Nederland en dus ook in Zeeland heeft zich de afgelopen decennia getransformeerd van een in aanvang betrekkelijk marginaal, rebels vermaak voor jongeren in de jaren vijftig, met de opkomst van rock & roll, tot een alomtegenwoordige popcultuur die zich uitstrekt tot ver buiten de muzikale paden. Popcultuur is sinds haar opmars steeds nauw verweven geweest met jeugdcultuur. Zij laat sporen na in de filmindustrie, mode, dans, reclame, vormgeving, tijdschriften- en internetbranche, uitgaansleven, taal, proza en poëzie, beeldende kunst, lichaamscultuur, etc. (Bron: Poppuntzeeland)

Beeldcultuur De huidige westerse cultuur is in grote mate een beeldcultuur. Het dagelijks leven zit vol met beelden. Van de logo's in de kleren die we ochtends aantrekken, tot de foto's in de krant die we bij het ontbijt lezen. Ze zijn allemaal onderdeel van onze beeldcultuur. Beeldcultuur is simpelweg het geheel aan beelden binnen een bepaalde maatschappij. Het is juist de betekenis die we aan beelden geven die de cultuur karakteriseert.

Ieder beeld of het nu een schilderij van Van Gogh is of een reclame van Adidas, vertelt iets over hoe wij over het leven praten, denken en voelen. Beeldcultuur is: Architectuur, Design, Film, Fotografie, Freecards, Games, Grafitti, Grafisch ontwerp, Internet, Mode, Pictogrammen, Reclame, Spellen, Sport, Strips, Televisie, Tijdschriften, Verpakkingen, Videoclips. (Bron: SLO)

Waarom Pop- en beeldcultuur horen bij het karakter van Vlissingen. Misschien wel omdat Vlissingen een vrijgevochten karakter heeft; met andere woorden sinds jaar en dag een culturele vrijplaats is, waar o.a. culturele ontwikkeling en creatieve broedplaatsen een inspirerende en veilige thuishaven gevonden hebben. Tevens zijn pop- en beeldcultuur een vruchtbare bodem voor bijzondere projecten en cross-overs. Dit maakt Vlissingen eigentijds, uniek en aantrekkelijk voor jong en oud. Pop- en beeldcultuur bieden daarnaast heel veel kansen en mogelijkheden om het imago van Vlissingen en de verblijfstijd in Vlissingen een krachtige impuls te geven, zowel economisch, toeristisch als in cultuurbelevende zin. De stad Vlissingen als een permanent veranderend podium.

Belangrijkste profijtgroepen Bewoners en bezoekers van Vlissingen, professionele kunstbeoefenaar (van binnen en buiten Vlissingen), receptieve cultuurbeoefenaar en actieve amateurkunstbeoefenaar, economische branche van Vlissingen.

Uitvoerder Cultuurwerf Vlissingen

Partners Kunsteducatie Walcheren, Film by the Sea, Stichting Vlissingen Promotie, VVV-Vlissingen.

2. Kunsteducatie

Wat Cultuureducatie: alle vormen van educatie waarbij cultuur als doel of als middel wordt ingezet. Cultuureducatie is leren over, door en met cultuur. Deze omschrijvingen sluiten puur instrumenteel gebruik van cultuur, zoals het versterken van sociale cohesie, niet uit. Meestal is echter sprake van cultuurgerelateerde doelstellingen: kennismaking met of verdieping in kunst, cultureel erfgoed en/of media. Ook het genieten, leren beoordelen, en zelf beoefenen hoort daarbij. Cultuureducatie is ook de verzamelnaam voor kunsteducatie, erfgoededucatie en media-educatie.

De ruimste omschrijving van het begrip kunsteducatie is: alle vormen van educatie waarbij kunst en/of kunstzinnige middelen en technieken als doel of als middel worden gebruikt.

Strikter gedefinieerd is kunsteducatie doelgericht leren omgaan met kunst, als persoonlijk uitdrukkingmiddel en als cultureel fenomeen. "Het doel van kunsteducatie is niet enkel het

verwerven van kennis van kunstobjecten en kunstprocessen, maar tevens het bestuderen van wat deze objecten en processen bij de beschouwer bewerkstelligen: een proces van reflectie op de werkelijkheid. (Onderwijsraad, *Onderwijs in Cultuur*, 2006). Kunsteducatie is niet alleen studie en reflectie maar ook actieve kunstbeoefening. (bron: cultuurnetwerk)

Waarom Ieder mens heeft recht op kunst en cultuur en dient in de gelegenheid gesteld te worden om optimaal deel te kunnen nemen aan culturele activiteiten in een aantrekkelijke culturele omgeving. Daar waar het gaat om je persoonlijke ontwikkeling, (be)grip op je leefomgeving, inspiratie en expressie bieden kunst en cultuur alle kansen. Onderwijs (binnen- en buitenschools) en amateurkunsten zijn hiervoor bij uitstek de ideale ontmoetingsplekken. Het is de verantwoordelijkheid van een overheid om deze culturele bries, die zo noodzakelijk is voor cultuurparticipatie, te koesteren en te waarborgen in haar beleid. Kunsteducatie is aanbod, dienstverlening, ontmoeting en ontwikkeling. Kunsteducatie kan meer nog dan nu kunst verbinden met educatie, onderwijs en samenleving. Ook haar rol naar de georganiseerde amateurkunsten moet verder uitgebouwd worden om daarmee de amateurkunsten kwalitatief te versterken.

Belangrijkste profijtgroepen Primair onderwijs, Voortgezet onderwijs, Middelbaar- en Hoger Beroeps Onderwijs, receptieve cultuurbeoefenaar en actieve amateurkunstbeoefenaar, professionele kunstbeoefenaar (van binnen en buiten Vlissingen).

Uitvoerder Kunsteducatie Walcheren

Partners Cultuurwerf Vlissingen, Zeeuwse Muziekschool, Bibliotheek Vlissingen, Maritiem MuZEEum, Film by the Sea, Gemeente Archief, CBK, SCEZ, onderwijs, amateurkunsten.

3. Versterking cultureel erfgoed

Wat "Cultureel erfgoed zijn sporen uit het verleden in het heden, die zichtbaar en tastbaar aanwezig zijn. Dat kunnen voorwerpen zijn in musea, archeologische vondsten, archieven, monumenten en landschappen. Maar ook de daaraan verbonden gebruiken, verhalen en gewoonten." Cultureel erfgoed is geen statisch begrip. De inhoud ervan verandert voortdurend. Het feit dat de samenleving bepaalt wat bewaard wordt en wat niet, maakt dat niet alles dat 'oud' is het predicaat erfgoed ontvangt. Elke generatie maakt hierin eigen keuzes. De heersende cultuur (al dan niet multicultureel) is medebepalend voor de vraag of iets al dan niet bewaard moet worden. Vandaar ook de aanduiding *cultureel* erfgoed. Cultureel erfgoed is een dynamisch begrip dat onder invloed van de heersende cultuur aan betekenis inboet of wint. De laatste decennia onderkent men de waarde ervan, zowel op nationaal als internationaal niveau, steeds meer. Op dit moment is er veel aandacht voor erfgoed in onze samenleving. Daarnaast heeft de toenemende mobiliteit en globalisering ons meer in contact gebracht met andere culturen. In vergelijking met vijftig jaar geleden weten we nu veel meer over andere culturen en het bijbehorend erfgoed. Dit heeft ons tevens bewust gemaakt van onze eigen 'oude waarden' en het belang van het conserveren van sporen uit onze eigen geschiedenis. Door te kijken naar vroeger is het daarom soms makkelijker om ons eigen leven betekenis te geven. (bron: SLO)

Waarom Vlissingen is rijk aan erfgoed, immaterieel en materieel en het industrieel erfgoed in het bijzonder. Zowel in het verleden als in het heden, zowel in positieve als negatieve zin heeft de tijd haar sporen achter gelaten in Vlissingen.

De stad is vergroeid met haar scheepswerven en maritiem verleden. Dit maakt Vlissingen uniek! Wij hebben de verantwoordelijkheid dit erfgoed te behouden voor de toekomst, te ontsluiten (zoals de Oranjemolen en kazematten) en door middel van nieuwe bestemmingen (denk hierbij aan de monumentale gebouwen op het voormalige KSG terrein), een nieuw inspirerend en exploitabel leven te geven met inhoud!

Belangrijkste profijtgroepen Bewoners van Vlissingen, bezoekers van Vlissingen, Primair onderwijs, Voortgezet onderwijs, Middelbaar- en Hoger Beroeps Onderwijs, receptieve cultuurbeoefenaar, economische branche van Vlissingen.

Uitvoerder Maritiem MuZEEum

Partners Gemeente Archief, SCEZ, Stadarcheologische dienst Walcheren, Kunsteducatie Walcheren, Stichting Vlissingen Promotie, VVV-Vlissingen.

4. Volkscultuur

Wat 'Volkscultuur is het geheel van cultuuruitingen die als wezenlijk worden ervaren voor specifieke groepen, steeds onder verwijzing naar traditie, verleden en nationale, regionale of lokale identiteiten. Omdat elke generatie haar eigen keuzes maakt, is volkscultuur een dynamisch fenomeen'. Het zichtbaar maken van volkscultuur gaat verder dan de historische waarden en tradities, het gaat ook om moderne tradities die bijvoorbeeld ontdekt of ontwikkeld worden als gevolg van diversiteit en dynamiek in de hedendaagse samenleving.

Waarom Vlissingen kent ruim 600 evenementen (van Bevrijdingsfestival tot de Nachtmarkt op de Boulevard). Vlissingen heeft naast Terneuzen de grootste multiculturele gemeenschap. Volkscultuur heeft een low-culture profiel en verschillende doelgroepen. Het is voor de komende vier jaar een uitdaging om volkscultuur organisch te verbinden met de huidige culturele activiteiten en de te ontwikkelen toekomstige activiteiten. Te meer daar de traditionele scheidslijnen tussen high- en low-culture steeds meer vervagen, wat betekent dat in de huidige tijd mensen heel verschillende cultuuruitingen weten te waarderen, terwijl dat vroeger gescheiden consumentengroepen waren.

Belangrijkste profijtgroepen Bewoners en bezoekers van Vlissingen, receptieve cultuurbeoefenaar en actieve amateurkunstbeoefenaar, professionele kunstbeoefenaar (van binnen en buiten Vlissingen), economische branche van Vlissingen.

Uitvoerder De cultuurintermediair

Partners Cultuurwerf Vlissingen, Maritiem MuZEEum, Kunsteducatie Walcheren) Amateurkunsten, sociaal en cultureel werk.

5. Cultuur als vliegwiel

Waarom Uit de diverse interviews en afzonderlijke gesprekken komt nadrukkelijk naar voren dat de cultuurnota Vlissingen ook juist bedoeld is als "vliegwiel" voor de economische, toeristisch-recreatieve, ruimtelijke, educatieve en sociale ontwikkeling van Vlissingen als stad. Vlissingen wil complementair zijn aan de Walcherse regio en de provincie Zeeland; met complementair bedoelen we zowel cultureel aanbod als culturele infrastructuur als cultuurbeleid. Tevens kan cultuur prima mede vorm en inhoud geven aan strategische projecten zoals de ontwikkeling Scheldekwartier en binnenstadvernieuwing.

Belangrijkste profijtgroepen Bewoners en bezoekers van Vlissingen, receptieve cultuurbeoefenaar en actieve amateurkunstbeoefenaar, professionele kunstbeoefenaar (van binnen en buiten Vlissingen), economische branche van Vlissingen.

Uitvoerder De cultuurintermediair

Partners Cultuurwerf Vlissingen, Zeeuwse Muziekschool, Bibliotheek Vlissingen, Maritiem MuZEEum, Film by the Sea, Gemeente Archief, CBK, SCEZ, amateurkunsten, onderwijs, toeristische sector, horeca en middenstand, bureau stedelijke ontwikkeling, l'Escaut.

Vlissingen aan de slag

Inspireer! Stimuleer! Regisseer! Bemoedig! Realiseer!

De drie belangrijkste gangmakers voor het realiseren van cultuurbeleid zijn:

1. De gemeente

Succes wordt in belangrijke mate bepaald door een betrokken overheid, die beschikt over macht, middelen en motivatie: een overheid die betrokkenheid uitstraalt, in vertrouwen bevoegdheden delegeert en samen met het culturele veld lasten en lusten wil ervaren en delen. Zoals ook het culturele veld de ambitie moet hebben de nota waar te willen maken, zich verbonden voelt met de nota en ten dienste staat van de doelstellingen van het gemeentelijk beleid. Tenslotte dient juist de gemeente voorwaarden te scheppen om over beleidsterreinen heen het cultuurbeleid te stimuleren en te borgen, anders komt culturele ontwikkeling en cultuur als vliegwiel niet of minder tot stand.

2. De cultuurintermediair

Wat Een intermediair is gespecialiseerd in het op positieve wijze adviseren, verbinden en versterken van culturele werkveld onderling en het culturele veld in relatie tot andere beleidsterrein als toerisme, stedelijke vernieuwing, onderwijs en welzijn. De cultuurintermediair heeft hierin een onafhankelijke positie. Zijn of haar taak is te vergelijken met die van de stadsmanager, maar met een eigen specifieke opdracht. Veel vertrouwen van zowel de overheid als van het veld is essentieel voor de uitoefening van deze taak. De keuze van een dergelijke functionaris zal zeer zorgvuldig moeten zijn, evenals de taakomschrijving, de bevoegdheden en de verantwoordelijkheden.

Waarom Uit alle interviews komt de gebrekkige samenwerking tussen alle actoren in Vlissingen significant naar voren. Dit gebrek aan samenwerking berust niet zozeer op onwil, maar komt meer uit gebrek aan tijd en geld. Daarnaast ontbreekt bij de bestaande instellingen de tijd en kennis om nieuwe allianties aan te gaan, c-marketing serieus ter hand te nemen en cultuur te verbinden met toerisme, economie en stadsontwikkeling. Daar staat tegenover dat overal de wens en noodzaak wordt uitgesproken om cultuur een aanjaagfunctie te geven en een vliegwiel te laten zijn voor de noodzakelijke ontwikkeling van de stad Vlissingen. Met een intermediair kan het bestaande versterkt worden en kunnen nieuwe ontwikkelingen en allianties in gang gezet worden. Deze intermediair moet toegerust worden met bevoegdheden en een budget. De intermediair wordt aangesteld voor telkens een cultuurnota periode en legt verantwoording af aan B & W.

Taken

- City C(ulture)-Marketing en versterken profiel Vlissingen.
- Samenwerking organiseren, verbindingen leggen tussen cultuur, sociaal, economie, stedelijke vernieuwing, onderwijs en toerisme.
- Nieuwe allianties aangaan met bijvoorbeeld HZ, ROC, Scheldemonde, l'Escaut, VVV, ondernemersvereniging.

3. De uitvoerders

Wat Een uitvoerder heeft de verantwoordelijkheid en de mogelijkheden (bevoegdheden, tijd, geld, organisatie en informatiestructuur) om te creëren, te sturen en te beheersen.

Waarom Duidelijke gemeentelijke regie en uitvoering in de praktijk zorgen ervoor dat een cultuurnota, woorden, omgezet worden in daden. Hierdoor kunnen resultaat- en inspanningverplichtingen tussen opdrachtgever/financier en opdrachtnemer worden aangegaan.

Vlissingen wijzigt koers

Wil je de vijf speerpunten waarmaken dan zul je budgettaire ruimte moeten creëren. Dat kan door a) het huidige cultuurbudget te verhogen of b) binnen de bestaande budgetten koerswijzigingen door te voeren. Mede door de forse bezuinigingsoperatie Cultuur in 2006 en 2007, is Vlissingen nu gedwongen de bestaande situatie en de gewenste ontwikkeling zo doelmatig mogelijk te verbinden aan de bestaande en toekomstige cultuurbudgetten. Wanneer er gekozen wordt voor bestaande budgetten dan zijn de volgende wijzigingen mogelijk.

1. Reguliere podiumprogrammering

Zie ook speerpunt 1.

De Cultuurwerf streeft naar het krachtig neerzetten van pop- en beeldcultuur, bijzondere projecten en cross-overs. Dit beleid past uitstekend bij Vlissingen als culturele vrijplaats nu en bij het gewenste toekomstbeeld. Daarnaast heeft de Cultuurwerf de taak om de reguliere podiumprogrammering voor Vlissingen uit te voeren. Waarin het eerste verrassend, vernieuwend, uitdagend en grensverleggend is, daar is de reguliere podiumprogrammering traditioneler en minder onderscheidend van aard. Dit leidt tot hinken op twee gedachten en levert daarom energieschade op. Wil Vlissingen haar ambitie als culturele vrijplaats waarmaken en vergroten, dan dient zij daar alle energie en tijd eenduidig op in te zetten. Met tenminste dezelfde formatieve bezetting en (daar waar mogelijk) met meer middelen.

Gelukkig bestaat er een professionele organisatie in Zeeland, die uitsluitend gespecialiseerd is in reguliere podiumprogrammering; te weten Theater Exploitatie Zeeland (TEZ). Uit complementair oogpunt is het wenselijk dat TEZ ook in Vlissingen de reguliere theaterprogrammering ter hand neemt en daarmee voor de Cultuurwerf de weg vrij maakt om zich volledig te concentreren op haar verbindende, innovatieve en onderscheidende ambities. Natuurlijk heeft deze koerswijziging financiële consequenties. Voor deze taakverschuiving zal TEZ immers betaald moeten worden: dat is goed, dat moet ook, maar dat zal ook uit het cultuurbudget gaan: en voor de goede orde, reguliere podiumprogrammering is een basisvoorziening die in een stad ook nodig is. Deze koerswijziging gaat extra geld kosten.

2. De amateurkunsten

Zie ook speerpunt 2.

De amateurkunsten dienen kwalitatief versterkt te worden door middel van goede accommodaties, scholing, professionele ondersteuning en coördinatie. Op het gebied van scholing, professionele ondersteuning en coördinatie dient het primaat te liggen bij KEW, voor wat betreft accommodaties en stimuleringsubsidie bijzondere projecten amateurkunst ligt het primaat bij de gemeente. Het Weekend van de AmateurKunsten is onder andere een goed voorbeeld van zinvolle overheidssteun.

Binnen de amateurkunst (AK) bestaan drie verschijningsvormen waaraan de amateurkunst zijn karakter ontleent:

- 1) Zij die de AK beoefenen met als hoofddoelen vernieuwing en kwaliteit.
- 2) Zij die AK beoefenen zowel vanuit een sociale behoefte als wel een kwaliteitsverlangen hebben.
- 3) Zij die AK beoefenen vanuit een sociale motivatie.

Bij de eerste en tweede categorie is de hang naar kwaliteitsverbetering en de behoefte aan het geven van goede presentaties met goede faciliteiten belangrijk. Ze geven voor een belangrijk deel kleur aan het culturele klimaat van de stad. Er is veel voor te zeggen, en het voorkomt veel definitie- en subsidieverwarring, om de derde categorie onder te brengen bij

het sociaal cultureel werk. Immers welzijnsaspecten staan centraal of het nu om zingen, kaarten, bloemschikken of linedancing gaat. Sociale cohesie is de kracht van de derde categorie. Door deze verschuiving kunnen er middelen vrijgespeeld worden ten behoeve van categorie één en twee.

3. Openbare Bibliotheek Vlissingen

In een veranderende taak van de bibliotheek in de samenleving zien we vooral termen terug komen als informatiecentrum, onderwijsprogramma's, leesbevordering en programma's ter bestrijding van taalachterstand. Wij ontkennen niet dat een bibliotheek een culturele voorziening is, maar vragen ons tegelijkertijd wel af of de activiteiten een receptieve en actieve kunstbeleving bevorderen of dat hier met alle respect vooral sprake is van het bevorderen van welzijn; waarbij sociale participatie in deze kennissamenleving centraal staat. In het laatste geval worden cultuurbudgetten onfeitelijk gebruikt daar waar onderwijs en welzijnsbudget aangesproken dienen te worden. Cultuur is binnen een moderne bibliotheek een ondergeschikt segment geworden en dient daar naar rato aan bij te dragen in plaats van dé drager te zijn van het hele fenomeen bibliotheek. Door deze verschuiving van middelen (1/3 cultuur, 2/3 welzijn/onderwijs) kunnen de extra kosten voor de eerder benoemde speerpunten gefinancierd worden.

Vlissingen investeert

"Vlissingen bruist" is het motto van de stad: een actieve, ondernemende, leefbare stad; een gevarieerd aanbod van wonen, sport, recreatie, cultuur en andere voorzieningen. Voor burgers, bedrijven, toeristen en studenten. Vlissingen verdient zoveel meer dan "een rondje boulevard" of een kort bezoek aan een specifieke locatie/evenement. En dat vraagt om een gezamenlijke inspanning van iedereen: bestuurders, ondernemers, bevolking en de culturele infrastructuur. Anders blijft het bij woorden. Samen investeren is het motto, of zoals burgemeester Rombouts van 's-Hertogenbosch het zo treffend zegt:

"Een stad die investeert in cultuur, sport en onderwijs is sociaal en economisch succesvol."

Tijdspad

Planning juli – oktober 2009

6 juli 2009	Raadscommissie neemt besluit over concept uitgangspuntennotitie
14 juli 2009	Debatbijeenkomst cultuurnota Vlissingen
5 augustus 2009	Oplevering concept cultuurnota 1
16 oktober 2009	Oplevering concept cultuurnota 2

Auteurs

Imke Elstak

Anika Keijzer

Willem Huijbreghs (projectleider)

